

Tematy ekologiczne

Komisja Europejska

Ogólne

Woda

Ziemia

Powietrze

Przemysł

Odpady

Przyroda

Miasta

Finansowanie

Prawo

Ekonomia

Ocena

Zagadnienia nuklearne

Zagrożenia

Edukacja

Wytyczne dotyczące OOŚ Screening

czerwiec 2001

*Katalog naszych publikacji jest dostępny na:
<http://europa.eu.int/comm/environment/pubs/home.htm>*

URZĄD OFICJALNYCH PUBLIKACJI
WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
L-2985 Luksemburg

ISBN 92-894-1334-4

9 789289 413343

Wiele dodatkowych informacji na temat Unii Europejskiej można znaleźć w Internecie.
Dostęp do nich umożliwia serwer Europa (<http://europa.eu.int>).

Zestawienie danych zamieszczone jest na końcu niniejszej publikacji.

Luksemburg: Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, 2001

ISBN 92-894-1334-4

© Wspólnoty Europejskie, 2001

Kopiowanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Wytyczne dotyczące OOS

Wytyczne dotyczące OOS

Screening

czerwiec 2001

Zarząd Zasobami Środowiska

Norloch House, 36 King's Stables Road,

Edynburg EH1 2EU

Telefon: 0131 478 6000

Telefax: 0131 478 3636

Email: post@ermuk.com

<http://www.ermuk.com>

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE DO WYTYCZNYCH UE W ZAKRESIE OOS	7
PRZEDMOWA DO WYTYCZNYCH DOTYCZĄCYCH SCREENINGU	11
CZĘŚĆ A SCREENING W OOS	12
A1 Ocena Wpływu na Środowisko (OOS) i Screening	12
A2 Wymogi Dyrektywy 85/337/EWG i 97/11/WE odnośnie Screeningu	12
A3 Realizacja Screeningu w UE	15
A3.1 Podejścia do Screeningu	15
A3.2 Oceny wynikające z Dyrektywy siedliskowej	16
A3.3 Inicjowanie procesu Screeningu	16
A3.4 Protokołowanie decyzji w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia OOS	17
CZĘŚĆ B PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE SCREENINGU	18
B1 Wprowadzenie	18
B2 Zastosowanie wytycznych	18
B3 Kolejne kroki w screeningu	20
B3.1 Krok 1 – Czy dany projekt jest wymieniony w Załączniku I lub II?	20
B3.2 Krok 2 – Czy dany projekt znajduje się na liście obowiązkowej projektów wymagających OOS?	20
B3.3 Krok 3 – Czy dany projekt znajduje się na liście wyłączającej go z OOS?	22
B3.4 Krok 4 – Rozważanie indywidualnych przypadków: Czy dany projekt może mieć znaczący wpływ na środowisko?	22
B3.4.1 Dalsze wskazówki dotyczące screeningu indywidualnych przypadków	23
B3.4.2 Informacja na temat projektu wymagana do screeningu indywidualnych przypadków	23
B3.4.3 Konsultacje podczas screeningu indywidualnych przypadków	23
B3.5 Krok 5 - Dokumentowanie i publikowanie decyzji w sprawie obowiązku przeprowadzenia OOS	24
B4 Narzędzia do screeningu indywidualnych przypadków	24
B4.1 Listy kontrolne	24
B4.2 Interpretowanie wyników	24
B4.3 Stosowanie list kontrolnych jako zapisu i sporządzanie list kontrolnych dla konkretnego projektu	25

LISTA KONTROLNA INFORMACJI POTRZEBNYCH DO PRZEPROWADZENIA SCREENINGU	26
LISTA KONTROLNA DO SCREENINGU	28
LISTA KONTROLNA KRYTERIÓW OCENIANIA ZNACZENIA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO	35
Suplement A PROJEKTY WYMIENIONE W ZAŁĄCZNIKU I DYREKTYWY 97/11/WE	36
Suplement B PROJEKTY WYMIENIONE W ZAŁĄCZNIKU II DYREKTYWY 97/11/WE	39
Suplement C ZAŁĄCZNIK III KRYTERIA WYBORU STOSOWANE PRZY SCREENINGU	43
Suplement D WYMOGI ODNOŚNIE INFORMACJI NA TEMAT ŚRODOWISKA PRZEDSTAWIONE W ZAŁĄCZNIKU IV DYREKTYWY 97/11/WE	44

WPROWADZENIE DO WYTICZNYCH UE W ZAKRESIE OOŚ

Ocena Wpływu na Środowisko (OOŚ) stanowi kluczowy instrument polityki ekologicznej Unii Europejskiej. Od czasu uchwalenia pierwszej Dyrektywy OOŚ w 1985 roku (Dyrektywa 85/337/EWG) rozwinęły się zarówno przepisy, jak i praktyka OOŚ. Dyrektywa zmieniająca Dyrektywę 85/337/EWG została wydana w roku 1997 (Dyrektywa 97/11/WE), zaś Komisja Europejska z przyjemnością publikuje teraz trzy dokumenty zawierające wytyczne, które odzwierciedlają bieżące ustawodawstwo UE oraz aktualny stan dobrej praktyki. Dokumenty te dotyczą trzech konkretnych etapów w procesie OOŚ, jakimi są:

- [\(Screening\)](#)
- [\(Scoping\)](#)
- [Weryfikacja ROŚ.](#)

Celem niniejszych wytycznych jest zapewnienie praktycznej pomocy osobom zajmującym się powyższymi fazami w procesie OOŚ, w oparciu o europejskie i światowe doświadczenia. Dzięki stosowaniu Wytycznych dotyczących screeningu i scopingu można spodziewać się podejmowania lepszych decyzji na potrzeby OOŚ oraz w zakresie wymaganych badań, przez co proces OOŚ rozpoczynany byłby na lepszych podstawach. Wskazówki dotyczące Weryfikacji ROŚ mają za zadanie pomóc projektodawcom i ich konsultantom w przygotowaniu lepszej jakości Raportów Oddziaływania na Środowisko, zaś kompetentnym organom i innym zainteresowanym stronom – w poddaniu ich bardziej efektywnej weryfikacji, tak aby przy podejmowaniu decyzji dostępne były możliwie najlepsze informacje.

Wskazówki są przeznaczone głównie do wykorzystania przez kompetentne organy, projektodawców i praktyków OOŚ w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej oraz krajach kandydujących do Unii. Mamy nadzieję, że spotkają się one również z zainteresowaniem kadry naukowej oraz innych organizacji uczestniczących w szkoleniach i edukacji dotyczącej OOŚ, a także praktyków z całego świata.

Wytyczne zostały opracowane w ten sposób, aby można je było zastosować w całej Europie i dlatego nie mogą odzwierciedlać wszystkich konkretnych wymogów i procedur OOŚ obowiązujących w różnych krajach. Nie mogą także zastępować wytycznych na temat OOŚ obowiązujących w danym Państwie Członkowskim, do których należy zawsze odnosić się w pierwszej kolejności. Ponadto powinny być **zawsze** odczytywane w połączeniu z Dyrektywami oraz z krajowymi lub lokalnymi aktami prawnymi dotyczącymi OOŚ, ponieważ szczegółowe wymogi prawne różnią się w poszczególnych Państwach Członkowskich i krajach kandydujących do Unii.

Wskazówki zostały opracowane przez Zarząd Zasobami Środowiska (ERM) w ramach umowy badawczej z Dyrekcją Generalną Komisji Europejskiej ds. Środowiska. Osoby uczestniczące w tych badaniach są wymienione poniżej.

Kluczowe terminy użyte w niniejszych wskazówkach zostały wyjaśnione w [Glosariuszu](#).

Kopie dokumentów zawierających wskazówki można uzyskać od Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Środowiska na <http://europa.eu.int/comm/environment/eia/eia-support-support.htm>

- Główni autorzy:** Karen Raymond i Andrew Coates (ERM)
- Kierownik Projektu KE:** Marc Vanderhaegen (ENV B4 Komisja Europejska, DG ds. Środowiska)
- Zespół Wykonawczy Komisji Europejskiej:** Jim Burns (Departament Środowiska, Transportu i Regionów, Zjednoczone Królestwo)
 Gert Johansen (Ministerstwo Środowiska i Energii, Dania)
 Emilio Herranz (Ministerio de Medio Ambiente, Hiszpania)
 Ros Coverley (W S Atkins, Zjednoczone Królestwo)
 Alessandro Colombo (Wspólne Centrum Badawcze, Komisja Europejska)
 Alain Bozet (Ministere de la Region Wallone, DGRNE – Administration de L’Environment, Belgia)
 Seppo Martikainen (ENV R4, Komisja Europejska, DG ds. Środowiska)
 Rupert Willis (ENV A1, Komisja Europejska, DG ds. Środowiska)
 Fotios Papoulias (ENV B2, Komisja Europejska, DG ds. Środowiska)
 Jan de Mulder (Ministry of Flanders AMINAL – Zarządzanie Środowiskiem, Belgia)
 Francesco La Camera (Ministero dell’Ambiente, Włochy)
 José Luis Salazar (Europejska Agencja ds. Środowiska)
- Panel ekspertów:** Rob Verheem (konsultant prywatny, Holandia)
 Prof. Maria do Rosario Partidario (Faculdade de Ciencias e Tecnologia Universidade Nova de Lisboa, Portugalia)
 Thierry Clement (Breche & Oreade, Francja)
 Peter Brokking (Departament Infrastruktury i Planowania, Królewski Instytut Technologii, Szwecja)
 Petra Winkler (Instytut Badań Regionalnych i Planowania Przestrzennego, Austria)
 Prof. Constantinos Cassios (Centrum EIA, Wydział Geografii i Planowania Regionalnego, Państwowy Uniwersytet Techniczny w Atenach, Grecja)
- Zespół badawczy:** dr Norbert Raschke (Niemcy)
 Catherine Sibley (Zjednoczone Królestwo)
 Rui Pimenta (Portugalia)
 Wim Van Breusegem (Belgia)

GLOSARIUSZ

Termin	Definicja
Kraje kandydujące do UE	Kraje ubiegające się o przyjęcie do grona Państw Członkowskich Unii Europejskiej
Kompetentny organ (KO)	Organ wskazany przez Państwa Członkowskie jako odpowiedzialny za wypełnianie obowiązków wynikających z Dyrektywy.
Projektodawca	Wnioskodawca ubiegający się o zezwolenie dotyczące prywatnego projektu lub organ publiczny, który inicjuje projekt.
Zezwolenie na inwestycję	Decyzja kompetentnego organu lub władz, która upoważnia projektodawcę do dalszego prowadzenia projektu.
Skutek / Oddziaływanie	Wszelkie zmiany w środowisku fizycznym, naturalnym lub kulturowym spowodowane wskutek realizacji projektu. Pojęcia „skutek” i „oddziaływanie” są używane zamiennie.
Zespół OOS	Zespół, który prowadzi badania ekologiczne i przygotowuje Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w celu przedstawienia jej kompetentnemu organowi.
Ocena Wpływu na Środowisko (OOS)	Termin stosowany w niniejszym dokumencie dla opisanie procedury, która spełnia wymogi oceny zawarte w Dyrektywie 97/11/WE.
Raport o Oddziaływaniu Przedsięwzięcia na Środowisko (ROŚ)	W wielu, lecz nie we wszystkich systemach OOS, informacja na temat oddziaływania na środowisko przekazana kompetentnemu organowi przez projektodawcę przedstawiona jest w formie Raportu o Oddziaływaniu Przedsięwzięcia na Środowisko. Jest to dokument - lub dokumenty - zawierający informację na temat środowiska wymaganą zgodnie z Artykułem 5 Dyrektywy 85/337/EWG, zmienionej Dyrektywą 97/11/WE. Skrót ROŚ stosowany w wytycznych obejmuje zarówno Raporty o Oddziaływaniu Przedsięwzięcia na Środowisko, jak i inne formaty, w których informacja na temat środowiska jest dostarczana.
Informacja na temat środowiska	Informacja dostarczona kompetentnemu organowi przez projektodawcę na temat <i>między innymi</i> projektu oraz jego wpływu na środowisko. Wymogi dotyczące tej informacji są określone w Artykule 5 i Załączniku IV do Dyrektywy (patrz: Ocena Wpływu na Środowisko).
Badania ekologiczne	Pomiary i badania prowadzone przez projektodawcę i zespół OOS w celu sporządzenia informacji na temat środowiska do przedstawienia kompetentnemu organowi.
Lista wyłączeniowa	Lista progów i kryteriów dotyczących określonych kategorii projektów, definiująca te projekty, w przypadku których OOS

nie jest wymagana, ponieważ przyjmuje się, że nie będą one miały znaczącego wpływu na środowisko. Lista wyłączająca może być uchylona przez inne wymogi, według których np. OOS jest wymagana dla projektów zlokalizowanych w pewnych miejscach.

Wpływ – patrz: Skutek

Lista obowiązkowa Lista progów i kryteriów dotyczących określonych kategorii projektów, definiująca te projekty, w przypadku których OOS jest zawsze wymagana, ponieważ przyjmuje się, że będą one miały znaczący wpływ na środowisko.

Lista negatywna - patrz: Lista wyłączająca

Lista pozytywna - patrz: Lista obowiązkowa

Projekt Wykonanie prac budowlanych lub innych instalacji bądź systemów, lub inne ingerencje w środowisko naturalne i krajobraz, łącznie z projektami związanymi z wydobywaniem surowców mineralnych.

Weryfikacja Proces ustalania, czy ROŚ jest wystarczający, aby kompetentny organ mógł go wykorzystać w celu wydania decyzji dotyczącej zgody na inwestycję. Warto zauważyć, że taka decyzja będzie zwykle obejmować rozważenie również innych informacji oprócz informacji na temat środowiska, jednak celem weryfikacji jest sprawdzenie, czy informacja na temat środowiska jest wystarczająca.

Screening Proces, dzięki któremu podejmowana jest decyzja, czy OOS jest wymagana przy danym projekcie, czy nie.

Scoping Proces określenia treści i zakresu informacji na temat środowiska, jaka ma być przedłożona kompetentnemu organowi, zgodnie z procedurą OOS.

PRZEDMOWA DO WYTYCZNYCH DOTYCZĄCYCH SCREENINGU

Niniejsze wytyczne dotyczą screeningu w Ocenie Wpływu na Środowisko (OOS). Dokument ten stanowi jeden z serii trzech dokumentów opublikowanych przez Komisję Europejską i zawierających wytyczne na temat OOS. Pozostałe dotyczą scopingu w OOS oraz Weryfikacji ROŚ.

Screening to proces ustalania, czy OOS jest wymagana przy danym projekcie, czy nie.

Raport Pięcioletni dotyczący wdrożenia Dyrektywy 85/337/EWG, podjęty dla Komisji w 1997 r., zasygnalizował, że stosowanie OOS do różnego rodzaju projektów bardzo różniło się w poszczególnych Państwach Członkowskich. Te ustalenia były jednym z czynników wpływających na zmiany Dyrektywy wprowadzone w Dyrektywie 97/11/WE, która nakazuje przeprowadzenie screeningu projektów mogących podlegać OOS. Treść Raportu Pięcioletniego można znaleźć na <http://europa.eu.int/comm/environment/eia/eia-studies-andreport/5years.pdf>.

Niniejsze Wytyczne składają się z dwóch głównych części (A i B) oraz pomocniczych list kontrolnych i suplementów.

- Część A dokumentu opisuje wymogi dotyczące screeningu, zawarte w Dyrektywach Rady Europejskiej (WE) na temat OOS (85/337/EWG zmieniona Dyrektywą 97/11/WE) i wyjaśnia, w jaki sposób zostały one przeniesione do aktów prawnych Państw Członkowskich. Część A powinna być odczytywana **zawsze** w połączeniu z Dyrektywami, a także krajowymi lub lokalnymi aktami prawnymi oraz wytycznymi na temat OOS, ponieważ szczegółowe wymogi prawne różnią się w zależności od danego Państwa Członkowskiego. Przegląd wymogów Państw Członkowskich w kwestii screeningu według stanu na sierpień 1999r. znaleźć można w raporcie sporządzonym podczas opracowywania niniejszych wytycznych. Można go pobrać na <http://europa.eu.int/comm/environment/eia/eia-studies-and-reports/study1.htm>.
- Część B wytycznych zawiera praktyczne rady dotyczące screeningu i opisuje kroki, jakie należy stosować przy ustalaniu, czy wymagana jest OOS. Przedstawia również narzędzia, które mogą być pomocne w tym procesie.

Kluczowe terminy użyte w niniejszych wskazówkach zostały objaśnione w Glosariuszu.

Dalsze kopie dokumentów zawierających wytyczne można uzyskać od Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Środowiska
(kontakt: <http://europa.eu.int/comm/environment/eia/eia-support.htm>).

Wytyczne są przeznaczone głównie do wykorzystania przez kompetentne organy, projektodawców i praktyków OOS w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej (UE) oraz krajach kandydujących do Unii. Mamy nadzieję, że spotkają się one również z zainteresowaniem kadry naukowej oraz innych organizacji uczestniczących w szkoleniach i edukacji dotyczącej OOS, a także praktyków z całego świata.

CZEŚĆ A SCREENING W OOS

A1 Ocena Wpływu na Środowisko (OOS) i Screening

OOS stanowi procedurę wymaganą zgodnie z przepisami Dyrektyw 85/337/EWG i 97/11/WE Unii Europejskiej, w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne. W myśl Artykułu 2 Dyrektywy, „Państwa Członkowskie zastosują wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić, że - przed wydaniem zezwolenia – projekty, które mogą mieć znaczący wpływ na środowisko z powodu, między innymi, ich charakteru, rozmiaru lub lokalizacji, będą podlegać wymogowi uzyskania zezwolenia na inwestycję oraz sporządzenia oceny dotyczącej ich oddziaływania”. Następnie, zgodnie z Artykułem 8, „wyniki konsultacji oraz informacje zebrane stosownie do [procedury OOS] muszą być wzięte pod uwagę w trakcie procedury wydawania zezwolenia na inwestycję”.

Wymogi te są omówione szczegółowo we wspomnianej Dyrektywie oraz w systemach OOS wprowadzonych w każdym Państwie Członkowskim. Procedury OOS Państw Członkowskich różnią się znacznie szczegółami, ale praktyczne fazy w większości systemów wyglądają na ogół jak te przedstawione na Rys. 1. Podkreślone etapy na Rys. 1 są obowiązkowe zgodnie z przepisami Dyrektywy. Pozostałe etapy stanowią część dobrej praktyki w OOS i zostały przyjęte w niektórych Państwach Członkowskich, jednak nie we wszystkich.

Screening stanowi pierwszy etap w procesie wymaganym na mocy Dyrektywy i podejmowana jest w nim decyzja na temat tego, czy OOS jest wymagana, czy nie.

A2 Wymogi Dyrektyw 85/337/EWG i 97/11/WE odnośnie Screeningu

Wymogi odnośnie screeningu są zawarte w Artykule 4 Dyrektywy 97/11/WE.

Stosownie do Artykułu 4(1), „projekty wymienione w Załączniku I będą podlegać ocenie”. OOS jest zatem obowiązkowa dla kategorii projektów wymienionych w Załączniku I i akty prawne Państw Członkowskich muszą to uwzględnić. Lista z Załącznika I została przedstawiona w Suplemencie A. Definiuje ona około 21 kategorii projektów, dla których OOS jest obowiązkowa. Screening tych projektów musi doprowadzić do decyzji, że OOS jest wymagana.

Zgodnie z Artykułem 4(2), w przypadku „projektów wymienionych w Załączniku II, Państwa Członkowskie ustalą poprzez

(a) badanie indywidualnych przypadków, lub

(b) progi i kryteria ustanowione przez dane Państwo Członkowskie,

czy przedmiotowy projekt będzie podlegać ocenie. Państwa Członkowskie mogą zdecydować o zastosowaniu obu procedur, o których mowa w punktach (a) i (b)”

Rys. 1 Proces Oceny Wpływu na Środowisko (OOS)

KLUCZOWE ETAPY	UWAGI
Przygotowanie projektu	Projektodawca przygotowuje propozycje projektu.
Powiadomienie kompetentnego organu	W niektórych PCz wymaga się, aby projektodawca zawniesze powiadomił KO o ubieganiu się o zezwolenie na realizację projektu. Projektodawca może również zrobić to dobrowolnie i nieformalnie.
Screening	KO podejmuje decyzję odnośnie tego, czy wymagana jest OOS. Może to nastąpić, gdy KO otrzyma powiadomienie o zamiarze ubiegania się o zezwolenie na inwestycję, lub projektodawca może złożyć podanie o przeprowadzenie screeningu. Decyzja wynikająca ze Screeningu musi być udokumentowana i ogłoszona. (Patrz: Wskazówki na temat <u>Screeningu w OOS</u>) (Artykuł 4).
Scoping	Zgodnie z Dyrektywą projektodawcy mogą wystąpić do KO o Opinię dotyczącą zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Opinia dotycząca określenia zakresu sprecyzuje kwestie, jakie mają zostać zawarte w informacji na temat środowiska. Może obejmować również inne aspekty procesu OOS (Patrz: Wskazówki na temat <u>Scopingu w OOS</u>). Przy sporządzaniu opinii KO musi skonsultować się z organami ochrony środowiska (Artykuł 5(2)). W niektórych PCz scoping jest obowiązkowy.
Badania ekologiczne	Projektodawca przeprowadza badania, w celu zebrania i sporządzenia informacji na temat środowiska wymaganej na mocy Artykułu 5 Dyrektywy (Patrz: <u>Suplement A</u>).
Złożenie informacji na temat środowiska do kompetentnego organu	Projektodawca dostarcza informację na temat środowiska do KO razem z wnioskiem o zezwolenie na inwestycję. Jeżeli wniosek dotyczący projektu z Załącznika I lub II składany jest bez informacji na temat środowiska, KO musi przeprowadzić screening, aby ustalić, czy wymagana jest OOS (patrz powyżej). (Artykuły 5(1) i 5(3)). W większości PCz informacja na temat środowiska jest przedstawiana w formie Raportu o Oddziaływaniu Przedsięwzięcia na Środowisko (ROŚ).
Weryfikacja adekwatności informacji na temat środowiska	W niektórych PCz istnieje formalny wymóg dotyczący niezależnej weryfikacji adekwatności informacji na temat środowiska, zanim jest ona rozważana przez KO.

W innych PCz KO jest odpowiedzialny za ustalenie, czy informacja ta jest adekwatna. Wytyczne dotyczące Weryfikacji ROŚ zostały opracowane dla zapewnienia pomocy w tej fazie. Może być konieczne, aby projektodawca złożył dalsze informacje, jeżeli przedstawione informacje zostaną uznane za niewystarczające.

Konsultacja z ustawowymi organami ochrony środowiska, innymi zainteresowanymi stronami i społeczeństwem

Informacja na temat środowiska musi być udostępniona organom ochrony środowiska oraz innym zainteresowanym organizacjom i opinii publicznej w celu weryfikacji. Należy stworzyć im możliwość wyrażenia opinii na temat projektu i jego wpływu na środowisko przed podjęciem decyzji dotyczącej zezwolenia na inwestycję. Jeżeli może wystąpić znaczące oddziaływanie transgraniczne, należy porozumieć się z innymi zainteresowanymi PCz (Artykuły 6 i 7).

Rozpatrzenie informacji na temat środowiska przez kompetentny organ przed wydaniem zezwolenia na inwestycję

Informacja na temat środowiska oraz wyniki konsultacji muszą być rozważone przez KO przy podejmowaniu decyzji dotyczącej wniosku o zezwolenie na inwestycję (Artykuł 8).

Ogłoszenie decyzji

Decyzja musi być udostępniona publicznie, łącznie z jej uzasadnieniem oraz opisem działań, jakie będą wymagane w celu zmniejszenia niekorzystnych skutków dla środowiska (Artykuł 9).

Monitorowanie po podjęciu decyzji, w przypadku zezwolenia na realizację projektu

Może istnieć wymóg monitorowania skutków projektu już po jego wdrożeniu.

Zaznaczone etapy muszą być stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich zgodnie z Dyrektywami 85/337/WE i 97/11/WE. Zgodnie z Dyrektywą scoping nie jest obowiązkowy, ale Państwa Członkowskie muszą ustanowić dobrowolną procedurę, przy pomocy której projektodawcy mogą występować do KO o Opinię dotyczącą Określenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, jeżeli tego chcą. Etapy niezaznaczone stanowią część dobrej praktyki w OOS i zostały sformalizowane w niektórych Państwach Członkowskich, jednak nie we wszystkich. Konsultacje z organami ochrony środowiska oraz innymi zainteresowanymi stronami mogą być wymagane w niektórych Państwach Członkowskich w trakcie niektórych z tych dodatkowych etapów. Skróty: KO = kompetentny organ; PCz = Państwo Członkowskie.

Lista z Załącznika II została przedstawiona w Suplemencie B. Definiuje ona około 80 kategorii projektów, dla których OOS jest obowiązkowa, jeżeli w ich wyniku mogą pojawić się znaczące skutki dla środowiska.

Zgodnie z Artykułem 4(3), w przypadku projektów z Załącznika II, „*przy przeprowadzaniu badania indywidualnych przypadków albo przy ustalaniu progów lub kryteriów, uwzględniane będą stosowne kryteria wyboru przedstawione w Załączniku III*”. Zgodnie z ich wymogiem, kompetentne organy decydując o tym, czy potrzebna jest OOS, muszą wziąć pod uwagę wrażliwość lokalizacji projektów i potencjalne oddziaływania, jak również cechy projektów.

Pełna lista kryteriów z Załącznika III została przedstawiona w Suplemencie C.

Na koniec, stosownie do Artykułu 4(4), „*Państwa Członkowskie zapewnią publiczne udostępnienie decyzji podjętej przez kompetentny organ.*” Decyzje w sprawie określenia obowiązku OOS muszą zatem być ogłoszone publicznie.

A3 Realizacja procesu Screeningu w UE

A3.1 Podejścia do Screeningu

W Państwach Członkowskich przyjęto następujące podejścia do badania wstępnego:

- We wszystkich Państwach Członkowskich OOS musi być przeprowadzana dla kategorii projektów wymienionych w Załączniku I Dyrektywy 97/11/WE (patrz: Suplement A). Takie projekty są ujmowane na obowiązkowych listach projektów, które zawsze wymagają OOS.
- Niektóre Państwa Członkowskie włączyły do swoich obowiązkowych list również pewne projekty z Załącznika II (patrz: Suplement B) poprzez ustalenie ustawowych progów lub kryteriów dla tych projektów, powyżej których OOS jest zawsze wymagana. Jest to zgodne z Artykułem 4(2)(b). Zgodnie z wymogami Dyrektywy 97/11/WE, w ustaleniu tych progów i kryteriów Państwa Członkowskie muszą uwzględnić kryteria wyboru z Załącznika III (patrz: Suplement C).
- W niektórych przypadkach Państwa Członkowskie utworzyły również listy „wyłączające” lub „negatywne”, określające progi i kryteria, poniżej których OOS nigdy nie jest wymagana lub poniżej których stosowana jest uproszczona procedura. Mogą istnieć wyjątki od negatywnych progów, na przykład w przypadku projektów realizowanych w określonych wrażliwych lokalizacjach. Takie wyjątki będą mieć zastosowanie w przypadku ocen wynikających z Dyrektywy siedliskowej (patrz poniżej). Zastosowanie list wyłączających, definiujących progi, poniżej których OOS nigdy nie jest wymagana, jest bardzo ograniczone w Państwach Członkowskich UE (patrz: <http://www.europa.eu.int/comm/environment/eia/eia-studies-and-reports/study1.htm>).
- Jeżeli dany projekt nie jest wymieniony ani na liście obowiązkowej, ani na liście wyłączającej, musi być oceniony przez kompetentny organ na zasadzie indywidualnego badania, w celu ustalenia, czy może on mieć znaczący wpływ na środowisko. W niektórych Państwach Członkowskich większość projektów jest ujęta albo na listach obowiązkowych, albo na listach wyłączających, zatem screening indywidualnych przypadków jest rzadko

wymagany. W innych państwach, screening indywidualnych przypadków jest standardowym podejściem w przypadku większości projektów. Zgodnie z wymogami Dyrektywy, kryteria zawarte w Załączniku III (patrz: Suplement C) muszą być uwzględnione przez kompetentny organ przy podejmowaniu decyzji w sprawie stwierdzenia obowiązku OOS dla indywidualnych przypadków. Wiele Państw Członkowskich przewiduje w tym celu stosowanie niewiążących wytycznych, dotyczących na przykład cech projektu, progów, lokalizacji, itp., które oznaczają, że projekt może mieć znaczące skutki, a zatem wymaga OOS. Dla ułatwienia podejmowania decyzji na potrzeby OOS wytyczne te są dostępne dla projektodawców, kompetentnych organów i innych podmiotów.

A3.2 Oceny wynikające z Dyrektywy siedliskowej

Artykuł 6(3) Dyrektywy siedliskowej (92/43/EWG) przewiduje szczególny, dodatkowy wymóg odnośnie oceny środowiskowej. Państwa Członkowskie muszą wdrożyć akty prawne, wymagające dokonywania oceny każdego projektu, który może mieć znaczący wpływ na obszar Natura 2000 (Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO), wyznaczony zgodnie z Dyrektywą 79/409/EWG lub na Specjalny Obszar Ochrony (SOO), wyznaczony zgodnie z Dyrektywą 92/43/EWG). W wielu przypadkach taka ocena może zostać przeprowadzona w ramach procedury OOS, wdrożonej zgodnie z Dyrektywami 85/337/EWG i 97/11/EWG, jednak w niektórych przypadkach, na przykład tam, gdzie projekt nie jest ujęty ani w Załączniku I, ani w Załączniku II, potrzebna będzie oddzielna procedura. Specjalne wytyczne dotyczące owych wymogów można uzyskać od Zarządu Generalnego Komisji Europejskiej ds. Środowiska na <http://www.europa.eu.int/comm/environment/pubs/home.htm>

A3.3 Inicjowanie procesu Screeningu

Procedury, zgodnie z którymi inicjowany jest screening również różnią się w poszczególnych Państwach Członkowskich:

- W niektórych wymaga się, aby projektodawcy z góry powiadamiali kompetentny organ o złożeniu wniosku dotyczącego zezwolenia inwestycję dla jakiegokolwiek projektu z Załącznika I lub II. Kompetentny organ musi następnie podjąć jawną i formalną decyzję w sprawie ustalenia obowiązku przeprowadzenia OOS i poinformować projektodawcę oraz społeczeństwo, czy OOS jest wymagana.
- W innych krajach nie ma wymogu wcześniejszego powiadamiania o wnioskach dotyczących zezwolenia na inwestycję. Projektodawcy mogą albo dobrowolnie złożyć informację na temat środowiska razem z wnioskiem dotyczącym zezwolenia na inwestycję, albo złożyć wniosek bez informacji na temat środowiska, w którym to przypadku kompetentny organ musi rozważyć wniosek i podjąć na podstawie screeningu formalną decyzję w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia OOS. W tym drugim przypadku wniosek o zezwolenie jest zwykle wstrzymywany do czasu otrzymania informacji.
- W tych Państwach Członkowskich istnieją zwykle postanowienia umożliwiające projektodawcom wystąpienie do kompetentnych organów o decyzję lub opinię na temat screeningu przed złożeniem wniosku. W takich przypadkach, po otrzymaniu wniosku, kompetentny organ musi podjąć na podstawie screeningu formalną decyzję w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia OOS.

A3.4 Protokołowanie decyzji w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia OOŚ

Formalne decyzje w sprawie ustalenia obowiązku przeprowadzenia OOŚ mogą być zatem podjęte w trzech sytuacjach:

- kiedy kompetentny organ otrzyma powiadomienie o zamiarze ubiegania się o zezwolenie na inwestycję;
- kiedy kompetentny organ otrzyma wniosek o zezwolenie na inwestycję dotyczący projektu z Załącznika I lub II bez informacji na temat środowiska;
- oraz kiedy projektodawca składa wniosek do kompetentnego organu o decyzję w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia OOŚ .

W każdym z tych przypadków kompetentny organ musi udokumentować tę decyzję oraz jej uzasadnienie, a także przedstawić tę decyzję do wiadomości publicznej.

Istnieje zatem szereg różnych podejść do screeningu w poszczególnych Państwach Członkowskich. Wszystkie oparte są na listach z Załącznika I i II oraz kryteriach z Załącznika III, jednak projektodawcy, praktycy OOŚ oraz kompetentne organy będą musieli odnieść się do aktów prawnych i wytycznych obowiązujących w poszczególnych Państwach Członkowskich, aby określić konkretne wymogi, jakie należy w ich przypadku zastosować.

W każdym przypadku należy przede wszystkim pamiętać, że OOŚ jest wymagana, **gdy dany projekt może mieć znaczący wpływ na środowisko**. Kolejna część wytycznych zawiera praktyczne rady dla uczestników procesu OOŚ, w jaki sposób ustalić, czy ten przypadek ma miejsce.

CZĘŚĆ B PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE SCREENINGU

B1 Wprowadzenie

Ta część dokumentu zawiera praktyczne wskazówki dotyczące tego, w jaki sposób przeprowadzić screening zgodnie z wymogami Dyrektywy 97/11/WE, tj. w jaki sposób zdecydować, czy OOS jest wymagana dla konkretnego projektu lub rodzaju projektu.

Na tym etapie ważne jest rozróżnienie pomiędzy screenowaniem a scopingiem, chociaż pewne kwestie mogą się częściowo pokrywać.

Screening i Scoping

- **Screening** stanowi tę część procesu OOS, w której ustalone jest, czy OOS będzie wymagana przy określonym projekcie.
- **Scoping** polega na wskazaniu kwestii, które mają być zbadane jako część OOS, po tym jak podjęto już decyzję, że OOS jest wymagana (tj. po podjęciu decyzji w sprawie ustalenia obowiązku przeprowadzenia OOS).

Potencjalne pokrywanie się informacji pomiędzy screenowaniem i scopingiem

- Informacje wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji wynikającej ze screeningu mogą być później wykorzystane w fazie scopingu.
- W niektórych systemach dokonywana jest ocena wstępna, mająca pomóc w podjęciu decyzji w sprawie ustalenia obowiązku przeprowadzenia OOS. Jeżeli podjęto decyzję, że OOS jest wymagana, informacje z oceny wstępnej mogą również być wykorzystane w procesie scopingu.

Wskazówki na temat Scopingu przedstawiono w oddzielnym dokumencie zatytułowanym *Scoping w OOS*.

B2 Zastosowanie wytycznych

Niniejsze wytyczne są przeznaczone głównie do wykorzystania przez kompetentne organy, projektodawców i praktyków OOS, a także konsultantów OOS, w tym organizacje ustawowe, organizacje pozarządowe (NGO) oraz społeczeństwo. Istnieją różne sytuacje, w których grupy te mogą korzystać ze wskazówek.

Projektodawcy

- Projektodawca może dowolnie zdecydować o przeprowadzeniu OOŚ, bez formalnej decyzji wynikającej ze screeningu wydanej przez kompetentny organ. Taka decyzja może być podjęta w oparciu o własny screening projektodawcy, porady niezależnych praktyków OOŚ, lub w wyniku strategicznej decyzji. Podejmując decyzję o przeprowadzeniu OOŚ projektodawcy będą kierować się aktami prawnymi dotyczącymi OOŚ oraz wytycznymi Państw Członkowskich, jednak, w celu sterowania tymi decyzjami, coraz częściej organizacje ustanawiają strategię odnośnie OOŚ dla swoich własnych przedsięwzięć. Przeprowadzenie OOŚ z własnej inicjatywy może na późniejszym etapie realizacji projektu oszczędzić czas i koszty, ponieważ złożenie wniosku o zezwolenie na realizację inwestycji może być opóźnione przez brak OOŚ.

- W niektórych systemach, w których projektodawca nie jest pewny co do potrzeby przeprowadzania OOŚ i nie podjąłby jej jako standardowej procedury, **może** wnioskować do kompetentnego organu o formalną decyzję w sprawie ustalenia obowiązku przeprowadzenia OOŚ. Obowiązkiem projektodawcy jest dostarczenie kompetentnemu organowi wystarczających informacji na temat projektu, w celu umożliwienia mu podjęcia decyzji. Warto jest wystąpić o opinie kompetentnych organów na tyle wcześnie, aby można było wykonać badania ekologiczne jako integralną część procesu realizacji projektu. W ten sposób można od początku uwzględnić względy ekologiczne w planie projektu, minimalizując zarówno wpływ na środowisko, jak i koszty.

Kompetentne organy

- W przypadku, gdy projektodawca zawczasu powiadomi o wniosku dotyczącym zezwolenia na realizację inwestycji lub wniosku o decyzję wynikającą ze screeningu, kompetentny organ **musi** rozważyć potrzebę przeprowadzenia OOŚ dla tego projektu, **musi** udokumentować decyzję w sprawie ustalenia obowiązku przeprowadzenia OOŚ i jej uzasadnienie oraz **musi** udostępnić ją do wiadomości publicznej.

- Jeżeli wniosek dotyczący zezwolenia na realizację projektu z Załącznika I zostanie złożony bez informacji na temat środowiska wymaganej zgodnie z Dyrektywą, kompetentny organ **musi** domagać się uzupełnienia procedury OOŚ. Jeżeli wniosek dotyczący projektu z Załącznika II zostanie złożony bez informacji na temat środowiska, kompetentny organ **musi** rozważyć potrzebę przeprowadzenia OOŚ, udokumentować decyzję wynikającą ze screeningu i jej uzasadnienie oraz udostępnić je do wiadomości publicznej. Screening, w zależności od procedur stosowanych w danym Państwie Członkowskim, może być wykonany przez odniesienie się do wymogów prawnych lub na zasadzie badania indywidualnych przypadków.

Praktycy OOŚ

- Praktycy OOŚ będą często proszeni o udzielenie rad projektodawcom lub kompetentnym organom w kwestii potrzeby przeprowadzenia OOŚ dla określonego projektu, aby pomóc im w podjęciu decyzji wynikającej ze screeningu.

Konsultanci w kwestii OOŚ

- Kompetentne organy oraz projektodawcy na etapie screeningu często zwracają się do ustawowych konsultantów, organizacji pozarządowych oraz społeczeństwa o radę odnośnie do potrzeby przeprowadzenia OOŚ. Waga szerokiego udziału społeczeństwa w procesie screeningu dla unikania późniejszych sporów i opóźnień jest coraz powszechniej doceniana przez kompetentne organy, inne organizacje rządowe i projektodawców we wszystkich Państwach Członkowskich.

B3 Kolejne kroki w Screeningu

Proces decydowania, czy OOS jest wymagana dla danego projektu obejmuje szereg kroków. Są one przedstawione na Rys. 2, zaś wskazówki dotyczące każdego z nich są podane poniżej. Proces będzie posuwał się przez te etapy, dopóki nie zostanie podjęta decyzja, czy wymagana jest OOS. Jeżeli decyzja może być podjęta we wczesnym etapie, wówczas proces może się zakończyć i późniejsze kroki nie będą już konieczne. Jednak we wszystkich przypadkach, gdy na podstawie screeningu podjęta zostanie formalna decyzja w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia OOS, Krok 5: *Dokumentowanie i publikowanie decyzji wynikającej ze screeningu* musi zostać ukończony.

B3.1 Krok 1 – Czy dany projekt jest wymieniony w Załączniku I lub II?

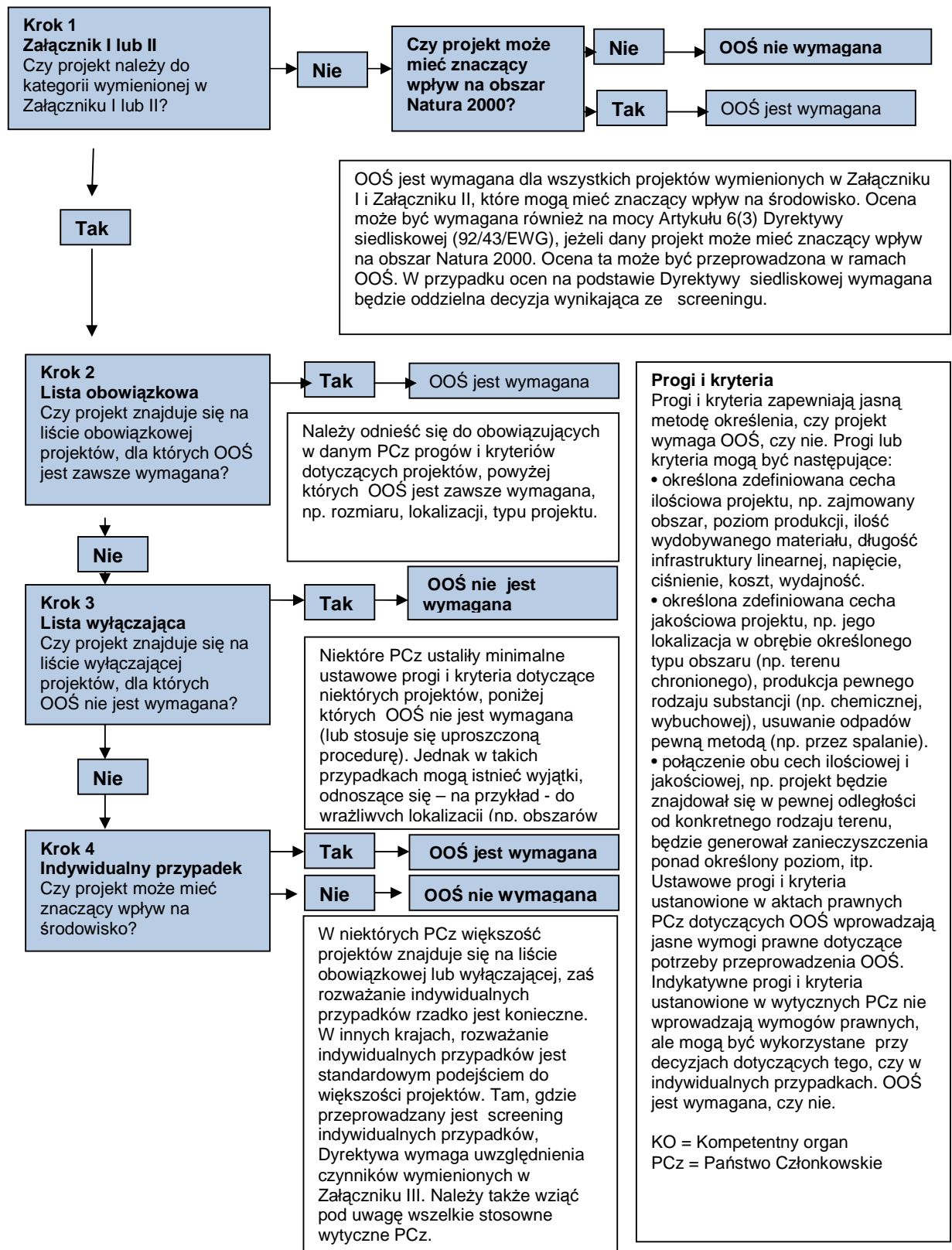
Pierwszym krokiem screeningu jest ustalenie, czy dany projekt jest wymieniony w Załączniku I, czy w Załączniku II Dyrektywy 97/11/WE (patrz: Suplement A i Suplement B) lub na jakichkolwiek równorzędnych listach prowadzonych przez Państwo Członkowskie. Należy zauważyć, że niektóre Państwa Członkowskie rozszerzyły wymogi dotyczące OOS na rodzaje projektów, które nie są wymienione w Załącznikach I i II, a zatem należy sprawdzić to w aktach prawnych danego Państwa Członkowskiego.

Ogólnie mówiąc, jeżeli projekt nie jest wymieniony w Załącznikach I lub II, ani na jakichkolwiek równorzędnych listach prowadzonych przez Państwo Członkowskie, OOS nie jest wymagana, o ile nie jest konieczne przeprowadzenie oceny na podstawie Dyrektywy siedliskowej (patrz: A3.2 powyżej).

B3.2 Krok 2 – Czy dany projekt znajduje się na liście obowiązkowej projektów wymagających OOS?

Drugim zadaniem jest ustalenie, czy istnieje obowiązkowy wymóg OOS dla danego projektu, zgodnie z aktami prawnymi danego Państwa Członkowskiego. OOS będzie wymagana, jeżeli projekt jest wymieniony w Załączniku I, lub jeżeli osiąga bądź przekracza stosowne progi lub kryteria określone w aktach prawnych Państwa Członkowskiego. Będą one przedstawione na obowiązkowych albo pozytywnych listach rodzajów projektów i mogą odnosić się – przykładowo – do rozmiaru, typu lub lokalizacji projektu.

Rys. 2 Kolejne kroki w ramach screeningu

Krok 5

Protokołowanie decyzji w sprawie ustalenia obowiązku przeprowadzenia OOŚ wynikającej z badania wstępnego

Kiedy zostanie podjęta formalna decyzja wynikająca ze screeningu określająca, czy OOŚ jest wymagana, czy nie, kompetentny organ musi zarejestrować tę decyzję i jej uzasadnienie oraz udostępnić je do wiadomości publicznej.

Wszystkie Państwa Członkowskie włączyły Załącznik I do swoich aktów prawnych, a niektóre kraje umieściły również część projektów z Załącznika II na swoich listach obowiązkowych, ustanawiając progi lub kryteria dla tych projektów z Załącznika II, powyżej których OOS jest zawsze wymagana.

Generalnie, jeżeli projekt jest wymieniony na liście obowiązkowej, wówczas OOS będzie wymagana.

Jeżeli projekt jest finansowany przez agencję pomocową, np. krajową agencję dysponującą pomocą publiczną lub wielostronną agencję, taką jak Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, również konieczne będzie dodatkowo sprawdzenie procedur tych organizacji, w celu ustalenia, czy OOS jest wymagana.

B3.3 Krok 3 – Czy dany projekt znajduje się na liście wyłączającej go z OOS?

Jeżeli nie można podjąć decyzji po przejściu Kroku 2, trzecim krokiem będzie sprawdzenie, czy istnieje jakieś prawne zwolnienie dla danego projektu. Niektóre Państwa Członkowskie wprowadziły minimalne progi lub kryteria, na przykład oparte na rozmiarze projektu, poniżej których OOS nie jest nigdy wymagana. Są one określone na listach wyłączających lub negatywnych listach projektów. Jeżeli projekt znajduje się na liście wyłączającej, OOS nie będzie wymagana.

Akty prawne Państw Członkowskich mogą przewidywać wyjątki od list wyłączających, jeżeli projekt znajduje się w określonej wrażliwej lokalizacji. Taki wyjątek będzie miał zastosowanie, jeżeli projekt może mieć znaczący wpływ na obszar Natura 2000 (patrz powyżej). Akty prawne Państw Członkowskich muszą być również sprawdzone w celu ustalenia wszelkich innych lokalizacji zdefiniowanych jako wrażliwe, w których lista wyłączająca nie będzie mieć zastosowania.

B3.4 Krok 4 – Rozważanie indywidualnych przypadków: Czy dany projekt może mieć znaczący wpływ na środowisko?

Listy obowiązkowe i listy wyłączające zostały zaprojektowane po to, aby uprościć proces poprzez określenie progów i kryteriów definiujących projekty, które są zawsze lub nie są nigdy uważane za projekty mogące mieć znaczący wpływ na środowisko.

Jeżeli projekt nie znajduje się na liście obowiązkowej, ani na liście wyłączającej, decyzja w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia OOS musi być podjęta na zasadzie badania indywidualnego przypadku. Niektóre Państwa Członkowskie stosują badanie indywidualnych przypadków do wszystkich projektów z Załącznika II. Inne stosują metodę opartą na połączeniu progów i kryteriów oraz badania indywidualnych przypadków, a jeszcze inne rzadko korzystają z badania indywidualnych przypadków. Praktyka na tym obszarze uległa zmianom w wyniku wejścia w życie Dyrektywy 97/11/WE tak, że Państwa Członkowskie, które wcześniej stosowały wyłącznie ustawowe progi i kryteria, teraz stosują badanie indywidualne przynajmniej w kilku przypadkach.

Przy przeprowadzaniu screeningu indywidualnych przypadków, należy wziąć pod uwagę czynniki wymienione w Załączniku III Dyrektywy (patrz: Suplement C), razem z wszelkimi

wytycznymi Państwa Członkowskiego. Wytyczne te mogą odnosić się do indykatywnych progów i kryteriów.

Generalnie, OOS będzie wymagana w przypadku podjęcia decyzji – poprzez badanie indywidualnych przypadków - że dany projekt może mieć znaczący wpływ na środowisko.

B3.4.1 Dalsze wskazówki dotyczące screeningu indywidualnych przypadków

Aby pomóc uczestnikom OOS w zastosowaniu kryteriów z Załącznika III do badania screeningu indywidualnych przypadków, w Rozdziale B4 niniejszego dokumentu przedstawiono kilka przydatnych narzędzi. Powinny one okazać się pomocne w przypadku, gdy brakuje wytycznych danego Państwa Członkowskiego, lub gdy potrzeba przeprowadzenia OOS jest wciąż niejasna. Zostały one opracowane po to, by pomóc w odpowiedzi na pytanie: „Czy dany projekt może mieć znaczący wpływ na środowisko?”.

Należy podkreślić, że korzystanie z tych narzędzi nie wymaga specjalnych studiów. Narzędzia są przeznaczone do szybkiego wykorzystania przez osoby o kwalifikacjach i doświadczeniu typowym dla przedstawicieli kompetentnych organów, korzystających z łatwo dostępnych informacji na temat projektu i jego otoczenia.

B3.4.2 Informacja na temat projektu wymagana do screeningu indywidualnych przypadków

Badanie indywidualnych przypadków będzie zwykle wymagało dostarczenia przez projektodawcę kompetentnemu organowi pewnych informacji na temat projektu. Lista kontrolna informacji, które mogą być przydatne do przeprowadzenia screeningu jest przedstawiona jako Lista Kontrolna Informacji Potrzebnych do Screeningu, na końcu Rozdziału B4.

B3.4.3 Konsultacje podczas badania indywidualnych przypadków

Również dialog pomiędzy projektodawcą a kompetentnym organem będzie zawsze pomocny przy podejmowaniu decyzji w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia OOS, a kompetentne organy mogą też uznać za przydatne konsultowanie się i uzyskiwanie porad od szeregu innych organizacji, w tym od:

- władz ustawowo odpowiedzialnych za kwestie środowiskowe (np. kontrolę zanieczyszczeń, ochronę przyrody, dziedzictwo kulturowe, wodę, odpady, itp.);
- innych zainteresowanych stron, łącznie ze społeczeństwem, w celu określenia lokalnych obaw związanych z projektem;
- ekspertów takich jak praktycy OOS lub członkowie instytucji naukowych i badawczych;
- innych kompetentnych organów, które podejmują decyzje odnośnie podobnych projektów w Państwie Członkowskim.

B3.5 Krok 5 - Dokumentowanie i publikowanie decyzji w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzania OOS

Po podjęciu formalnej decyzji odnośnie do obowiązku przeprowadzenia OOS, decyzja ta musi zostać udokumentowana i udostępniona do wiadomości publicznej.

W większości systemów istnieją postanowienia w ramach krajowych aktów prawnych pozwalające projektodawcy odwołać się od decyzji w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzania OOS. Należy odnieść się do aktów prawnych Państw Członkowskich, w celu znalezienia wytycznych dotyczących procedur odwoławczych.

B4 Narzędzia do screeningu indywidualnych przypadków

B4.1 Listy kontrolne

W Załączniku III Dyrektywy przedstawione są kryteria, które muszą być uwzględnione przy screeningu. Jako pomoc dla uczestników OOS w zastosowaniu tych kryteriów do badania indywidualnych przypadków, przygotowano dwie listy kontrolne, aby wesprzeć i wspomóc proces decydowania, czy projekt może mieć znaczący wpływ na środowisko, czy nie. Są one zamieszczone na końcu rozdziału.

- Pierwsza z nich – Lista Kontrolna do Screeningu – zawiera listę pytań dotyczących projektu i jego otoczenia, którą użytkownicy mogą wykorzystać, aby odpowiedzieć na pytanie: „Czy dany projekt może mieć znaczący wpływ na środowisko?”. Zalecenia na temat tego, w jaki sposób korzystać z listy kontrolnej są podane na początku, razem z przykładami jej wypełniania.
- Drugą listą kontrolną jest Lista Kontrolna Kryteriów Oceniania Znaczenia Wpływu na Środowisko. Jest ona przeznaczona do użycia razem z Listą Kontrolną do Screeningu, jak opisano we wprowadzeniu.

Jeszcze raz należy podkreślić, że korzystanie z list kontrolnych nie wymaga specjalnych studiów. Narzędzia są przeznaczone do szybkiego wykorzystania przez osoby o kwalifikacjach i doświadczeniu typowym dla przedstawicieli kompetentnych organów, korzystających z łatwo dostępnych informacji na temat projektu i jego otoczenia. Użytkownik powinien szybko przejrzeć pytania i jeżeli jakaś odpowiedź brzmi: „Nie wiem”, należy zapisać ją i wziąć pod uwagę jako element niepewności, który może wskazywać na decyzję, że OOS jest wymagana.

B4.2 Interpretowanie wyników

Nie ma żadnej określonej reguły, jaka może być zastosowana do podjęcia decyzji, czy wyniki wykorzystania Listy Kontrolnej do Screeningu powinny doprowadzić do pozytywnej bądź negatywnej decyzji wynikającej z badania wstępnego (tzn. do decyzji, że OOS jest lub nie jest wymagana). Teoretycznie, jeżeli na pytanie o możliwość wywierania znaczącego wpływu zostanie podana jedna odpowiedź „Tak”, OOS może być wymagana, jednak z reguły im większa jest liczba odpowiedzi „Tak”, i im większe jest znaczenie zidentyfikowanych skutków, tym bardziej prawdopodobne, że OOS jest wymagana. Odpowiedzi „?” wskazujące

na element niepewności co do wystąpienia lub znaczenia skutków, powinny również wskazywać na pozytywną decyzję wynikającą ze screeningu (tj. że OOS jest wymagana), ponieważ proces OOS pomoże wyjaśnić tę niepewność.

B4.3 Stosowanie list kontrolnych jako dokumentacji i sporządzanie list kontrolnych dla konkretnego projektu

Lista Kontrolna do Screeningu została opracowana w ten sposób, aby miała zastosowanie do wszystkich rodzajów projektów. Będzie ona szczególnie przydatna dla kompetentnych organów, które muszą udokumentować przyczyny podejmowanych przez nie decyzji wynikających z przeprowadzonego screeningu, ponieważ wypełnione formularze zapewniają zapis czynników, które były rozważane.

Projektodawcy i kompetentne organy, którzy zajmują się jedynie pewnymi typami projektów mogą uznać za przydatne przygotowanie skróconych wersji list kontrolnych skupionych wyłącznie na pytaniach mających zastosowanie.

LISTA KONTROLNA INFORMACJI POTRZEBNYCH DO PRZEPROWADZENIA SCREENINGU

Przy rozważaniu, czy dany projekt wymaga OOS potrzebne będą pewne informacje na temat projektu. Rodzaje informacji, które mogą być przydatne zostały wymienione poniżej. W przypadku, gdy kompetentny organ podejmuje na podstawie screeningu formalną decyzję w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia OOS, może istnieć wymóg, aby projektodawca dostarczył do tego organu niektóre lub wszystkie z tych informacji. Szczegóły na temat informacji, jakie mogą być potrzebne zostaną określone w aktach prawnych i wytycznych Państw Członkowskich.

Należy pamiętać, że można poprosić o te informacje tylko wtedy, gdy w uzasadniony sposób można się spodziewać, że projektodawca posiada je na danym etapie realizacji projektu. Jeżeli screening jest przeprowadzany na wczesnym etapie projektu, jedynie niektóre z tych informacji będą dostępne. W przypadku braków lub niewiadomych, należy je zidentyfikować i wziąć pod uwagę.

Informacje potrzebne do screeningu i scopingu

1. Dane kontaktowe projektodawcy

- Nazwa firmy.
- Główny adres pocztowy, numery telefonu, faksu oraz adres e-mail firmy.
- Nazwisko głównej osoby wyznaczonej do kontaktu, wraz z bezpośrednim adresem pocztowym, numerem telefonu, faksu oraz adresem e-mail.

2. Cechy projektu

- Krótki opis proponowanego projektu.
- Uzasadnienie proponowanego projektu.
- Plan ukazujący obszar, na którym projekt jest realizowany, łącznie z wszelkimi gruntami wykorzystywanymi tymczasowo w trakcie budowy.
- Przestrzenne zagospodarowanie projektu (rozplanowanie, budynki, inne budowle, materiały budowlane, itp.).
- Opis głównych procesów, łącznie z rozmiarem, wydajnością, przerobem, nakładami i zdolnością wytwórczą.
- Wszelkie nowe porozumienia odnośnie dostępu lub zmiany w istniejącym układzie dróg.
- Program roboczy dotyczący faz budowy, obsługi i oddania do użytku, a także – w stosownych przypadkach – rekonstrukcji i okresu po użytkowaniu.
- Metody budowlane.
- Zasoby wykorzystane do budowy i użytkowania (materiały, woda, energia, itp.)
- Powiązanie z innymi istniejącymi/planowanymi projektami.
- Informacje na temat rozważanych alternatyw realizacji projektu.
- Informacja na temat rozważanych działań łączących.
- Inne działania, które mogą być wymagane jako konsekwencja realizacji projektu (np. nowe drogi, wydobywanie kruszywa, zapewnienie nowej sieci wodociągowej, produkcja lub przesył energii, zwiększona gospodarka mieszkaniowa i oczyszczanie ścieków).
- Szczegółowe informacje o wszelkich innych zezwoleniach wymaganych dla projektu.

3. Lokalizacja projektu

- Mapy i zdjęcia ukazujące lokalizację projektu w odniesieniu do otaczających cech fizycznych, naturalnych i wytworzonych przez człowieka

- Istniejące formy zagospodarowania terenu na danym terenie i przyległych obszarach, a także wszelkie przyszłe plany zagospodarowania terenu
- Strategie dotyczące podziału na strefy oraz zagospodarowania terenu
- Chronione obszary lub właściwości
- Wrażliwe obszary
- Szczegółowe informacje o wszelkich alternatywnych lokalizacjach, które brano pod uwagę

4. Cechy potencjalnego wpływu na środowisko

Krótki opis możliwych wpływów projektu na środowisko, z uwzględnieniem następujących czynników:

- Wpływ na ludzi, zdrowie ludzkie, faunę i florę, gleby, zagospodarowanie terenu, aktywa materialne, jakość wody i hydrologię, jakość powietrza, klimat, hałas i wibracje, krajobraz i środowisko wizualne, zasoby dziedzictwa historycznego i kulturowego, a także wzajemne relacjami pomiędzy tymi czynnikami.
- Charakter wpływów (tj. bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, trwałe i przejściowe, pozytywne i negatywne).
- Zasięg wpływu (obszar geograficzny, wielkość populacji/ siedlisk/gatunków dotkniętych wpływem).
- Skala i złożoność wpływu.
- Prawdopodobieństwo wpływu.
- Czas trwania, częstotliwość i odwracalność wpływu.
- Działania łagodzące uwzględnione w projekcie w celu zmniejszenia, uniknięcia lub zrównoważenia znaczących, niekorzystnych skutków dla środowiska.
- Transgraniczny charakter wpływu.

LISTA KONTROLNA DO SCREENINGU

Zalecenia

Niniejsza lista kontrolna ma pomóc użytkownikom w decydowaniu – na podstawie cech projektu i jego otoczenia – czy wymagana jest OOŚ.

Należy zacząć od krótkiego opisu projektu.

Następnie, wykorzystując dostępne informacje na temat projektu, należy odpowiedzieć na każde pytanie w kolumnie 2:

- tak – jeżeli odpowiedź brzmi „tak”;
- nie - odpowiedź brzmi „nie”;
- ? – odpowiedź brzmi „nie wiem”;

Jeżeli nie jesteśmy pewni, co może być ważne, należy skorzystać z bardziej szczegółowych pytań we Wskazówkach dotyczących Scopingu, aby uzyskać pomoc w odpowiedzi na dane pytanie.

Należy krótko opisać istotne cechy projektu lub jego otoczenia, a następnie zastanowić się, czy dany skutek, który może wystąpić, może być znaczący i wpisać odpowiedź w kolumnie 3 razem z jej uzasadnieniem. Należy wykorzystać przedstawioną dalej Listę Kontrolną Kryteriów Oceniania Znaczenia Wpływu na Środowisko, aby uzyskać pomoc w odpowiedzi na pytanie „Czy może to skutkować znaczącym wpływem na środowisko?”.

Poniżej podano kilka przykładów ilustrujących, w jaki sposób należy korzystać z listy kontrolnej

Pytania, które należy wziąć pod uwagę. Dalsze wskazówki dotyczące czynników, jakie należy rozważyć można znaleźć w bardziej szczegółowych pytaniach wymienionych w <u>Wytycznych dotyczących Scopingu</u>	Tak/Nie/? Krótki opis	Czy może to skutkować znaczącym wpływem na środowisko? Tak/Nie/? Dlaczego?
Krótki opis projektu: Budowa 500 domów granicząca z istniejącą wiejską osadą w ABCville.		
1. Czy budowa, użytkowanie lub likwidacja projektu będzie obejmować działania, które mogą spowodować fizyczne zmiany w okolicy (zmiany w topografii, zagospodarowaniu terenu, akwenach, itp.)?	Tak. Projekt będzie obejmował rozbudowę ogromnego terenu aktualnie wykorzystywanego jako obszar rolniczy, który przecina mała rzeczka.	Tak. Utrata gruntów rolniczych i zmiana kierunku rzeki
3. Czy dany projekt będzie obejmował użycie, przechowywanie, transport, przeladunek lub produkcję substancji lub materiałów, które mogą być szkodliwe dla zdrowia, środowiska, bądź powodować obawy odnośnie faktycznych lub	Nie, z wyjątkiem niewielkich ilości używanych standardowo przez właścicieli domów	Nie

odczuwalnych zagrożeń dla zdrowia?		
4. Czy podczas budowy, użytkowania lub likwidacji projektu będą powstawały odpady stałe?	Tak. Budowa będzie wymagać wydrążenia niewielkiego wzniesienia, a także transportowania i usuwania lub ponownego wykorzystania dużej ilości wydobytej ziemi.	Tak. Transport może wywierać znaczący wpływ na sąsiednią wieś.
9 Czy projekt spowoduje zmiany społeczne, dotyczące np. demografii, tradycyjnych stylów życia, zatrudnienia?	Nie. Istniejąca wieś była budowana głównie w latach 50.	Nie
10. Czy istnieją jakiegokolwiek inne czynniki, które należy rozważyć, takie jak rozwój będący konsekwencją realizacji projektu, które mogą spowodować skutki dla środowiska lub możliwość skumulowanych wpływów razem z innymi istniejącymi lub planowanymi działaniami w danej okolicy?	Tak. Projekt będzie wymagał rozbudowy wiejskiej kanalizacji, która już jest przeciążona.	Tak. Nie ma zbyt dużo miejsca, aby rozbudować kanalizację i już teraz powoduje ona problemy w postaci nieprzyjemnego zapachu w wiosce.
19. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek obszary lub właściwości o znaczeniu historycznym lub kulturowym, które mogłyby być dotknięte skutkami projektu?	? Brak dostępnych informacji na temat danego obszaru	? wymaga dalszego zbadania

Pytania, które należy wziąć pod uwagę. Dalsze wskazówki dotyczące czynników, jakie należy rozważyć można znaleźć w bardziej szczegółowych pytaniach wymienionych we <u>Wskazówkach dotyczących Scopingu</u>	Tak/Nie/? Krótki opis	Czy może to skutkować znaczącym wpływem na środowisko? Tak/Nie/? Dlaczego?
Krótki opis projektu:		
1. Czy budowa, użytkowanie lub likwidacja projektu będzie obejmować działania, które mogą spowodować fizyczne zmiany w okolicy (zmiany w topografii, zagospodarowaniu terenu, akwenach, itp.)?		
2. Czy do budowy lub użytkowania projektu będą wykorzystywane zasoby naturalne, takie jak ziemia, woda, materiały lub energia, szczególnie wszelkie zasoby, które nie są odnawialne i ich zapasy są niewielkie?		
3. Czy dany projekt będzie obejmował użycie, przechowywanie, transport, przeładunek lub produkcję substancji lub materiałów, które mogą być szkodliwe dla zdrowia, środowiska, bądź powodować obawy odnośnie faktycznych lub odczuwalnych zagrożeń dla zdrowia?		
4. Czy podczas budowy, użytkowania lub likwidacji projektu będą powstawały odpady stałe?		
5. Czy w wyniku projektu nastąpi uwolnienie do powietrza zanieczyszczeń lub jakichkolwiek niebezpiecznych, toksycznych lub trujących substancji?		
6. Czy projekt będzie powodował powstawanie hałasu i wibracji bądź uwolnienie światła, energii cieplnej lub promieniowania elektromagnetycznego?		
7. Czy projekt będzie powodował ryzyko skażenia gruntu lub wody wskutek uwolnienia zanieczyszczeń do gruntu lub do kanałów ściekowych, wód		

powierzchniowych, wód gruntowych, wód przybrzeżnych lub do morza?		
8. Czy istnieje ryzyko wypadków podczas budowy lub użytkowania projektu, które mogłyby wpłynąć na zdrowie ludzkie lub środowisko?		
9 Czy projekt spowoduje zmiany społeczne, dotyczące np. demografii, tradycyjnych stylów życia, zatrudnienia?		
10. Czy istnieją jakiegokolwiek inne czynniki, które należy rozważyć, takie jak rozwój będący konsekwencją realizacji projektu, które mogą spowodować skutki dla środowiska lub możliwość skumulowanych wpływów razem z innymi istniejącymi lub planowanymi działaniami w danej okolicy?		
11. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek obszary chronione na podstawie międzynarodowych, krajowych lub lokalnych aktów prawnych z powodu ich wartości ekologicznej, krajobrazowej, kulturowej lub innej i które mogą być dotknięte skutkami projektu?		

<p>Pytania, które należy wziąć pod uwagę. Dalsze wskazówki dotyczące czynników, jakie należy rozważyć można znaleźć w bardziej szczegółowych pytaniach wymienionych w <u>Wytycznych dotyczących Scopingu</u></p>	<p>Tak/Nie/? Krótki opis</p>	<p>Czy może to skutkować znaczącym wpływem na środowisko? Tak/Nie/? Dlaczego?</p>
<p>12. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek obszary, które są istotne lub wrażliwe z przyczyn ekologicznych, np. tereny podmokłe, szlaki wodne lub inne akweny, strefa nadbrzeżna, góry, lasy lub obszary leśne i które mogą być dotknięte skutkami projektu?</p>		
<p>13. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek obszary, które są wykorzystywane przez chronione, ważne lub wrażliwe gatunki fauny lub flory, np. do lęgu, gniazdowania, żerowania, odpoczynku, zimowania, migracji i które mogą być dotknięte skutkami projektu?</p>		
<p>14. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek wody śródlądowe, przybrzeżne, morskie lub podziemne, które mogą być dotknięte skutkami projektu?</p>		
<p>15. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek obszary lub cechy cennego krajobrazu lub o dużej malowniczości, które mogą być dotknięte skutkami projektu?</p>		
<p>16. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek szlaki lub obiekty wykorzystywane przez społeczność w celach rekreacyjnych lub inne obiekty, które mogą być dotknięte skutkami projektu?</p>		
<p>17. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek szlaki transportowe, które są podatne na zatory lub powodują problemy ekologiczne lub które mogą być dotknięte skutkami projektu?</p>		
<p>18. Czy projekt znajduje się w okolicy, w której może być dobrze widoczny dla wielu osób?</p>		

19. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek obszary lub cechy o znaczeniu historycznym lub kulturowym, które mogą być dotknięte skutkami projektu?		
20. Czy projekt znajduje się na obszarze wcześniej niezabudowanym, gdzie nastąpi utrata gruntów niezagospodarowanych?		
21. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy funkcjonują istniejące formy zagospodarowania terenu, np. domy, ogrody, inna własność prywatna, przemysł, handel, rekreacja, otwarte tereny publiczne, obiekty użyteczności publicznej, rolnictwo, leśnictwo, turystyka, kopalnie lub kamieniołomy, które mogą być dotknięte skutkami projektu?		
22. Czy istnieją jakiegokolwiek plany dotyczące przyszłego zagospodarowania terenu w miejscu lokalizacji projektu lub w okolicy, które mogą być dotknięte skutkami projektu?		
23. Czy istnieją jakiegokolwiek obszary w miejscu lokalizacji projektu lub w okolicy, które są gęsto zaludnione lub zabudowane, a mogą być dotknięte skutkami projektu?		

<p>Pytania, które należy wziąć pod uwagę. Dalsze wskazówki dotyczące czynników, jakie należy rozważyć można znaleźć w bardziej szczegółowych pytaniach wymienionych w <u>Wytycznych dotyczących Scopingu</u></p>	<p>Tak/Nie/? Krótki opis</p>	<p>Czy może to skutkować znaczącym wpływem na środowisko? Tak/Nie/? Dlaczego?</p>
<p>24. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek obszary zajęte przez obiekty o dużej wrażliwości, np. szpitale, szkoły, miejsca kultu, obiekty użyteczności publicznej , które mogą być dotknięte skutkami projektu?</p>		
<p>25. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek obszary obejmujące ważne, wysokojakościowe lub rzadkie zasoby np. zasoby wód gruntowych, wody powierzchniowe, leśnictwo, rolnictwo, rybołówstwo, turystykę, minerały, które mogą być dotknięte skutkami projektu</p>		
<p>26. Czy na terenie projektu lub w jego okolicy znajdują się jakiegokolwiek obszary już poddane na zanieczyszczenie lub szkodom ekologicznym, np. obszary, gdzie istniejące prawne standardy ekologiczne zostały przekroczone, które mogą być dotknięte skutkami projektu?</p>		
<p>27. Czy lokalizacja projektu jest narażona na trzęsienia ziemi, zapadanie, osuwiska, erozję, powodzie lub ekstremalne bądź niekorzystne warunki klimatyczne, np. inwersje temperatury, mgły, ostre wiatry, które mogłyby sprawić, że projekt stwarzałby problemy ekologiczne?</p>		
<p>Streszczenie cech projektu i jego lokalizacji, wskazujących na potrzebę przeprowadzenia OOS</p>		

LISTA KONTROLNA KRYTERIÓW OCENIANIA ZNACZENIA WPLYWU NA ŚRODOWISKO

Zalecenia dotyczące screeningu

Niniejsza lista kontrolna została opracowana, aby pomóc użytkownikom w zdecydowaniu, czy OOS jest wymagana, w oparciu o cechy możliwych wpływów projektu. Powinna być ona stosowana podczas badania indywidualnych przypadków w połączeniu z Listą Kontrolną do Screeningu.

Listą Kontrolną do Screeningu zawiera listę pytań mających pomóc w określeniu, w którym miejscu istnieje możliwość interakcji pomiędzy projektem a jego otoczeniem. Niniejsza lista kontrolna została opracowana, aby pomóc w zdecydowaniu, czy owe interakcje - skutki – mogą być znaczące.

Osoby odpowiedzialne za decyzje w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia OOS często napotyka trudności w zdefiniowaniu tego, co jest „znaczące”. Przydatnym, prostym testem będzie zapytanie, czy dany skutek jest wystarczająco ważny, aby brać go pod uwagę i czy ma wpływ na wydanie decyzji o zezwoleniu na inwestycję. We wczesnych fazach screeningu może być dostępnych zbyt mało informacji, na których można oprzeć taką decyzję, jednak poniższa lista pytań może okazać się pomocna.

Pytania te można zadać przy każdej odpowiedzi „Tak” na Liście Kontrolnej do Screeningu, zaś wniosek i uzasadnienie odpowiedzi może być odnotowany w tej liście kontrolnej. Pytania są opracowane w ten sposób, że odpowiedź „Tak” będzie generalnie wskazywać na potrzebę OOS, zaś odpowiedź „Nie” będzie oznaczać, że OOS nie jest wymagana.

Pytania, które należy wziąć pod uwagę

1. Czy nastąpi duża zmiana w warunkach środowiskowych?
2. Czy nowe cechy mogą być poza skalą w stosunku do istniejącego środowiska?
3. Czy dany skutek będzie niezwykły na danym terenie lub szczególnie złożony?
4. Czy dany skutek będzie rozciągać się na większy obszar?
5. Czy będzie istniała możliwość wpływu transgranicznego?
6. Czy wiele osób zostanie dotkniętych wpływem?
7. Czy wiele receptorów innego rodzaju zostanie dotkniętych wpływem (fauna i flora, przedsiębiorstwa, obiekty)?
8. Czy zostaną dotknięte cenne lub rzadkie właściwości lub zasoby?
9. Czy istnieje ryzyko naruszenia norm środowiskowych?
10. Czy istnieje ryzyko wywarcia wpływu na tereny, obszary i właściwości chronione?
11. Czy istnieje wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia danego skutku?
12. Czy dany skutek będzie utrzymywał się przez długi czas?
13. Czy dany skutek będzie raczej stały, niż tymczasowy?
14. Czy dany wpływ będzie raczej ciągły, niż sporadyczny?
15. Jeżeli będzie on sporadyczny, czy będzie występować raczej często, niż rzadko?
16. Czy dany wpływ będzie nieodwracalny?
17. Czy trudno będzie uniknąć danego wpływu, zmniejszyć go, naprawić lub zrekomensować?

SUPLEMENT A

PROJEKTY WYMIENIONE W ZAŁĄCZNIKU I DYREKTYWY 97/11/WE

Zgodnie z wymogiem Artykułu 4(1) Dyrektywy 97/11/WE, następujące rodzaje projektów muszą podlegać OOS.

Projekty wymienione w Załączniku I

1. Rafinerie ropy naftowej (wyłączając przedsiębiorstwa wytwarzające jedynie smary z ropy naftowej) i instalacje do gazyfikacji i upłynniania węgla lub łupków bitumicznych o wydajności, co najmniej 500 ton dziennie

2. Elektrociepłownie i inne instalacje do spalania o mocy cieplnej, co najmniej 300 MW, a także elektrownie nuklearne oraz inne reaktory nuklearne, łącznie z demontażem lub likwidacją takich elektrowni lub reaktorów (*) (z wyjątkiem instalacji badawczych do produkcji i przekształcania materiałów rozszczepialnych i paliworodnych, których maksymalna moc nie przekracza 1 KW przy ciągłym obciążeniu termicznym).

3. (a) Instalacje do przetwarzania napromieniowanego paliwa jądrowego

(b) Instalacje przeznaczone:

- do produkcji lub wzbogacania paliwa jądrowego,
- do przetwarzania napromieniowanego paliwa jądrowego lub wysokoaktywnych radioaktywnych odpadów,
- do ostatecznego unieszkodliwiania napromieniowanego paliwa jądrowego,
- wyłącznie do ostatecznego unieszkodliwiania radioaktywnych odpadów,
- wyłącznie do składowania (planowanego na ponad 10 lat) napromieniowanego paliwa jądrowego lub radioaktywnych odpadów na innym terenie, niż teren produkcyjny.

4. (a) Kombinaty do wstępnego wytopu żelaza i stali

(b) Instalacje do produkcji nieżelaznych surówek metali z rudy, koncentratów lub surowców wtórnych przy użyciu procesów metalurgicznych, chemicznych lub elektrolitycznych.

5. Instalacje do wydobywania azbestu i do przetwarzania i przekształcania azbestu i produktów zawierających azbest: do produktów azbestowo-cementowych, o rocznej produkcji powyżej 20 000 ton produktu końcowego, dla materiałów ciernych, o rocznej produkcji powyżej 50 ton produktu końcowego, oraz do innych zastosowań azbestu, z wykorzystaniem ponad 200 ton rocznie.

6. Zintegrowane instalacje chemiczne, tj. instalacje do wyrobu substancji na skalę przemysłową przy zastosowaniu chemicznych reakcji przemiany, w których kilka jednostek jest zestawionych lub funkcjonalnie ze sobą powiązanych i które są przeznaczone:

- (i) do produkcji podstawowych organicznych substancji chemicznych;
- (ii) do produkcji podstawowych nieorganicznych substancji chemicznych;
- (iii) do produkcji fosforowych, azotowych i potasowych nawozów sztucznych (prostych lub złożonych);
- (iv) do produkcji bazowych preparatów ochrony roślin i biocydów;
- (v) do produkcji podstawowych środków farmaceutycznych z zastosowaniem procesów chemicznych lub biologicznych;
- (vi) do produkcji materiałów wybuchowych.

7. (a) Budowa dalekobieżnych linii kolejowych i portów lotniczych⁽¹⁾ z głównym pasem startowym o długości 2100 m lub więcej;
(b) Budowa autostrad i dróg szybkiego ruchu⁽²⁾;
(c) Budowa nowej drogi o co najmniej czterech pasach ruchu, lub wyrównanie i/lub poszerzenie istniejącej drogi złożonej z najwyżej dwóch pasów ruchu do co najmniej czterech pasów, w przypadku gdy taka nowa droga lub wyrównywana lub poszerzana część drogi miałaby co najmniej 10 km długości w jednym odcinku.

8. (a) Śródlądowe drogi wodne i porty do transportu śródlądowego, które umożliwią przepust statków o wyporności powyżej 1 350 ton;
(b) Porty handlowe, nabrzeża załadunkowe i rozładunkowe połączone z lądem oraz przedporcia (z wyłączeniem przystani promowych), które mogą przyjąć statki o wyporności powyżej 1 350 ton.

9. Instalacje unieszkodliwiania odpadów poprzez spalanie, przeróbkę chemiczną zgodnie z definicją Załącznika II A do Dyrektywy 75/442/EWG⁽³⁾ nagłówkiem pozycji D9 lub składowiska odpadów niebezpiecznych (tj. odpadów, do których znajduje zastosowanie Dyrektywa 91/689/EWG⁽⁴⁾).

10. Instalacje unieszkodliwiania odpadów poprzez spalanie lub obróbkę chemiczną, zgodnie z definicją zawartą w Załączniku II A do Dyrektywy 75/442/EWG w pozycji D9 dotyczącym odpadów nie stwarzających niebezpieczeństwa, o wydajności przekraczającej 100 ton dziennie.

11. Ujęcia wód gruntowych lub systemy sztucznego nawadniania, gdzie roczny pobór lub zużycia wody wynosi co najmniej 10 milionów metrów sześciennych.

12. (a) Przedsięwzięcia związane z przetaczaniem zasobów wodnych między dorzeczami rzek, w przypadkach gdy jest ono związane z zabezpieczeniem przed potencjalnym brakiem wody, a ilość przetoczonych wody przekracza 100 milionów metrów sześciennych rocznie;
(b) We wszystkich innych przypadkach, przedsięwzięcia przetaczania zasobów wodnych między dorzeczami rzek, przy wieloletnim średnim wypływie wody z dorzecza przekracza 2.000 milionów metrów sześciennych rocznie, a ilość przetoczonych wody przekracza 5% tego wypływu.

W obu przypadkach nie uwzględnia się przetaczania wody pitnej rurociągami.

13. Oczyszczalnie ścieków o wydajności przekraczającej równoważnik zaopatrzenia niezbędny dla 150 000 ludzi, zgodnie z definicją zawartą w artykule 2 ust. 6 Dyrektywy 91/271/EWG⁽⁵⁾.

14. Wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego do celów handlowych, w przypadku gdy wydobyta ilość przekracza 500 ton/dziennie dla ropy naftowej i 500 000 m³ dziennie w przypadku gazu.

15. Zapory i inne urządzenia przeznaczone do zatrzymywania lub stałego gromadzenia wody, w przypadku gdy nowe lub dodatkowe masy wód zatrzymanych lub zmagazynowanych przekraczają 10 milionów metrów sześciennych.

16. Rurociągi do transportu gazu, ropy naftowej lub środków chemicznych o średnicy ponad 800 mm i długości ponad 40 km.
17. Instalacje do intensywnej hodowli drobiu lub świń, o pojemności większej niż:
 - (a) 85 000 stanowisk dla brojlerów, 60 000 stanowisk dla kur;
 - (b) 3 000 stanowisk dla świń produkcyjnych (ponad 30 kg); lub
 - (c) 900 miejsc dla macior.
18. Przemysłowe instalacje do
 - (a) produkcji pulpy z drewna lub podobnych materiałów włóknistych;
 - (b) produkcji papieru i kartonu, o wydajności przekraczającej 200 ton dziennie.
19. Kamieniołomy i kopalnie odkrywkowe, w przypadku gdy powierzchnia zakładów przekracza 25 hektarów, lub wydobycia torfu, w zakładzie o powierzchni przekraczającej 150 hektarów.
20. Budowa napowietrznych linii energetycznych o napięciu co najmniej 220 kV i długości ponad 15 km.
21. Instalacje do składowania ropy naftowej, produktów petrochemicznych lub chemicznych o wydajności co najmniej 200 000 ton.

SUPLEMENT B

PROJEKTY WYMIENIONE W ZAŁĄCZNIKU II DYREKTYWY 97/11/WE

Zgodnie z wymogiem Artykułu 4(2) Dyrektywy 97/11/WE, następujące rodzaje projektów muszą podlegać OOS, jeżeli zostanie ustalone – poprzez badanie indywidualnych przypadków lub na podstawie progów i kryteriów ustanowionych przez Państwa Członkowskie – że mogą one mieć znaczący wpływ na środowisko.

Projekty wymienione w Załączniku II

1. Rolnictwo, leśnictwo i akwakultura

- (a) Projekty dotyczące restrukturyzacji obszarów wiejskich;
- (b) Projekty dotyczące wykorzystania nieużytków i obszarów półnaturalnych do intensywnego użytkowania rolnego;
- (c) Projekty zarządzania wodą w rolnictwie, włączając nawadnianie i meliorację;
- (d) Wstępne zalesianie i wycinanie lasów w celu zmiany przeznaczenia gruntów;
- (e) Instalacje do intensywnej hodowli żywca (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
- (f) Intensywna hodowla ryb;
- (g) Rekultywacja terenów z morza.

2. Przemysł wydobywczy

- (a) Kamieniołomy, kopalnie odkrywkowe i wydobywanie torfu (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
- (b) Górnictwo podziemne;
- (c) Wydobywanie minerałów przy pomocy pogłębiarek morskich lub rzecznych;
- (d) Głębokie odwierty, w szczególności:
 - odwierty geotermiczne,
 - odwierty w celu składowania odpadów jądrowych,
 - odwierty w celu zaopatrzenia w wodę,z wyjątkiem odwiertów do celów badania stabilności gruntu;
- (e) Powierzchniowe instalacje przemysłowe do wydobycia węgla, ropy naftowej, gazu ziemnego i rud, a także łupków bitumicznych.

3. Przemysł energetyczny

- (a) Instalacje przemysłowe do produkcji energii elektrycznej, pary i gorącej wody (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
- (b) Instalacje przemysłowe do transportu gazu, pary i gorącej wody; linie napowietrzne do przesyłania energii elektrycznej (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
- (c) Powierzchniowe składowanie gazu ziemnego;
- (d) Podziemne składowanie gazów palnych;
- (e) Powierzchniowe składowanie paliw kopalnych;
- (f) Przemysłowe brykietowanie węgla i węgla brunatnego;
- (g) Instalacje do obrabiania i przechowywania odpadów radioaktywnych (o ile nie zostały ujęte w Załączniku I);
- (h) Instalacje do produkcji wodnej energii elektrycznej;
- (i) Instalacje wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii elektrycznej (farmy wiatrowe).

4. Produkcja i obróbka metali

- (a) Instalacje do produkcji surówki lub stali (pierwotny i wtórny wytop), w tym odlewanie ciągłe;
- (b) Instalacje do przetwarzania metali żelaznych:
 - (i) walcownie gorące;
 - (ii) kuźnie młotkowe;
 - (iii) nakładanie ochronnych powłok metalowych;
- (c) Odlewnie metali żelaznych;
- (d) Instalacje do wytapiania metali nieżelaznych, łącznie z wytwarzaniem stopów, z wyłączeniem metali szlachetnych, a uwzględniając produkty z odzysku (uszlachetnianie, przetapianie, itd.);
- (e) Instalacje do obróbki powierzchniowej metali i tworzyw sztucznych przy użyciu elektrolizy lub reakcji chemicznych;
- (f) Produkcja i montaż pojazdów mechanicznych oraz produkcja silników do pojazdów mechanicznych;
- (g) Stocznie;
- (h) Instalacje do budowy i naprawy samolotów;
- (i) Produkcja sprzętu kolejowego;
- (j) Wytłaczanie eksplozyjne;
- (k) Instalacje do prażenia i spiekania rud metali.

5. Przemysł mineralny

- (a) Piece koksowe (sucha destylacja węgla);
- (b) Instalacje do produkcji cementu;
- (c) Instalacje do produkcji azbestu i wytwarzania wyrobów azbestowych (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
- (d) Instalacje do wytwarzania szkła, w tym włókna szklanego;
- (e) Instalacje do wytopu substancji mineralnych, w tym produkcja włókien mineralnych;
- (f) Wytwarzanie produktów ceramicznych poprzez wypalanie, w szczególności dachówek, cegieł, cegieł szamotowych, płytek, kamionki lub porcelany.

6. Przemysł chemiczny (projekty nieuwzględnione w Załączniku I)

- (a) Obróbka półfabrykatów i produkcja substancji chemicznych;
- (b) Produkcja pestycydów i produktów farmaceutycznych, farb i lakierów, elastomerów i nadtlenków;
- (c) Obiekty do magazynowania ropy naftowej, produktów petrochemicznych lub chemicznych.

7. Przemysł spożywczy

- (a) Produkcja olejów i tłuszczów roślinnych i zwierzęcych;
- (b) Pakowanie i puszkowanie produktów zwierzęcych i roślinnych;
- (c) Produkcja produktów mleczarskich;
- (d) Browary i słodownie;
- (e) Produkcja wyrobów cukierniczych i syropów;
- (f) Instalacje do uboju zwierząt;
- (g) Instalacje przemysłowe do produkcji skrobi;
- (h) Zakłady przetwórstwa ryb i tranu;
- (i) Cukrownie.

8. Przemysł tekstylny, skórzany, drzewny i papierniczy
 - (a) Zakłady przemysłowe do produkcji papieru i kartonu (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
 - (b) Zakłady obróbki wstępnej (operacje takie jak mycie, bielenie , merceryzacja) lub farbiarnie włókien lub tekstyliów;
 - (c) Garbarnie skór i skórek;
 - (d) Instalacje do przetwarzania i produkcji celulozy.

9. Przemysł gumowy – produkcja i obróbka produktów na bazie elastomerów.

10. Przedsięwzięcia infrastrukturalne
 - (a) Przedsięwzięcia inwestycyjne na obszarach przemysłowych;
 - (b) Przedsięwzięcia inwestycyjne na obszarach miejskich, w tym budowa centrów handlowych i parkingów;
 - (c) Budowa dróg kolejowych oraz intermodalnych obiektów przeładunkowych, a także intermodalnych terminali (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
 - (d) Budowa lotnisk (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
 - (e) Budowa dróg, portów i instalacji portowych, łącznie z portami rybackimi (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
 - (f) Budowa śródlądowych dróg wodnych nie wymienionych w Załączniku I, roboty kanalizacyjne i przeciwpowodziowe;
 - (g) Zapory i inne instalacje przeznaczone do zatrzymywania lub gromadzenia wody na dłuższe okresy czasu (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
 - (h) Linie tramwajowe, linie kolei nadziemnej lub podziemnej, kolejki wiszące lub podobne szczególnego typu, wykorzystywane wyłącznie lub głównie do transportu pasażerskiego;
 - (i) Instalacje do przesyłania ropy naftowej i gazu ziemnego (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
 - (j) Budowa akweduktów transportujących wodę na dalekie odległości;
 - (k) Prace nadbrzeżne związane z zapobieganiem erozji oraz prace na morzu mogące zmienić wybrzeże morskie poprzez budowę np. grobli, pirsów, mola i inne prace na morzu, z wyłączeniem prac konserwatorskich i rekonstrukcji;
 - (l) Ujęcia wody gruntowej i systemy sztucznego nawadniania nieuwzględnione w Załączniku I;
 - (m) Prace nad przetaczaniem zasobów wodnych między dorzeczami rzek nieuwzględnione w Załączniku I.

11. Inne projekty
 - (a) Stałe tory wyścigowe i testowe dla pojazdów mechanicznych;
 - (b) Instalacje do unieszkodliwiania odpadów (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
 - (c) Oczyszczalnie ścieków (projekty nieuwzględnione w Załączniku I);
 - (d) Wylewiska osadów;
 - (e) Składowiska złomu żelaza, w tym złomowanych pojazdów;
 - (f) Stanowiska testowe dla silników, turbin lub reaktorów;
 - (g) Instalacje do produkcji sztucznych włókien mineralnych;
 - (h) Instalacje do odzyskiwania lub likwidacji substancji wybuchowych;
 - (i) Zakłady utylizacyjne .

12. Turystyka i wypoczynek

- (a) Nartostrady, wyciągi narciarskie i kolejki liniowe oraz inwestycje towarzyszące;
- (b) Porty jachtowe;
- (c) Ośrodki wypoczynkowe oraz kompleksy hotelowe poza obszarami miejskimi wraz z inwestycjami towarzyszącymi;
- (d) Stałe pola kempingowe i karawaningowe;
- (e) Parki rozrywki.

13. Wszelkie zmiany lub rozbudowy przedsięwzięć wymienionych w Załączniku I lub Załączniku II, dopuszczonych do realizacji, już wykonanych lub będących w trakcie realizacji, które mogą mieć znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko naturalne; Przedsięwzięcia wymienione w Załączniku I, podejmowane wyłącznie lub głównie w celu opracowania i testowania nowych metod lub produktów i nie wykorzystane dłużej niż dwa lata.

SUPLEMENT C

ZAŁĄCZNIK III KRYTERIA WYBORU STOSOWANE PRZY SCREENINGU

Zgodnie z wymogiem Artykułu 4(3) Dyrektywy 97/11/WE kompetentne organy muszą wziąć pod uwagę kryteria wyboru przedstawione w Załączniku III Dyrektywy przy podejmowaniu decyzji w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia OOS, zarówno na zasadzie badania indywidualnych projektów, jak i przy ustanawianiu progów i kryteriów dla projektów wymagających OOS.

1. Cechy projektów

Cechy projektów muszą być rozpatrywane, z uwzględnieniem w szczególności:

- rozmiaru przedsięwzięcia,
- kumulacja z innymi przedsięwzięciami,
- korzystania z zasobów naturalnych,
- produkcji odpadów,
- zanieczyszczeń i zagrożeń,
- ryzyka wypadków, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystanych substancji lub technologii.

2. Lokalizacja projektów

Środowiskowa wrażliwość obszarów geograficznych, które mogą być dotknięte skutkami spowodowanymi przez projekty, musi być rozpatrywana z uwzględnieniem w szczególności:

- dotychczasowego przeznaczenia gruntów,
- względnej obfitości, jakości i zdolności do odtwarzania zasobów naturalnych na danym terenie,
- zdolności absorpcji środowiska naturalnego, ze zwróceniem szczególnej uwagi na:
 - tereny podmokłe;
 - strefy przybrzeżne;
 - tereny górskie i leśne;
 - rezerваты naturalne i parki;
 - obszary sklasyfikowane i chronione przez ustawodawstwo Państw Członkowskich;
 - specjalne strefy chronione wyznaczone przez Państwa Członkowskie zgodnie z Dyrektywą 79/409/EWG i 92/43/EWG;
 - obszary, na których zostały już przekroczone normy jakościowe w odniesieniu do ochrony środowiska określone w ustawodawstwie wspólnotowym;
 - obszary gęsto zaludnione;
 - krajobrazy o znaczeniu historycznym, kulturowym lub archeologicznym.

3. Cechy potencjalnego oddziaływania

Potencjalne znaczące skutki projektów muszą być rozważone w odniesieniu do kryteriów określonych w punktach 1 i 2 powyżej, z uwzględnieniem w szczególności:

- zakresu oddziaływania (obszar geograficzny oraz wielkość populacji dotkniętej wpływem),
 - transgranicznego charakteru oddziaływania,
 - ciężaru i złożoności wpływu,
 - prawdopodobieństwa wystąpienia wpływu,
 - czasu trwania, częstotliwości i odwracalności wpływu.
-

SUPLEMENT D

WYMOGI ODNOŚNIE INFORMACJI NA TEMAT ŚRODOWISKA PRZEDSTAWIONE W ZAŁĄCZNIKU IV DYREKTYWY 97/11/WE

W myśl Artykułu 5(1) Dyrektywy 97/11/EC projektodawca powinien dostarczyć kompetentnemu organowi informację przedstawioną poniżej na tyle, na ile taka informacja dotyczy danego etapu procedury wydawania zezwolenia oraz określonych właściwości projektu i cech środowiska, jakie mogą być dotknięte wpływem i projektodawca może być poproszony o sporządzenie informacji z uwzględnieniem między innymi aktualnej wiedzy i metod oceny.

Wymogi odnośnie informacji na temat środowiska dla OOS

1. Opis projektu, obejmujący w szczególności:
 - opis cech fizycznych projektu oraz wymogów dotyczących użytkowania terenu w czasie poszczególnych faz budowy i eksploatacji,
 - opis głównych cech procesów produkcyjnych, na przykład – rodzaju i ilości używanych materiałów,
 - ocena typu i ilości spodziewanych pozostałości i emisji (zanieczyszczenia wody, powietrza i gleby, hałasu, wibracji, światła, ciepła, promieniowanie, itp.) wynikających z funkcjonowania proponowanego projektu.
2. Zarys głównych alternatywnych rozwiązań rozpatrzonych przez projektodawcę, włącznie ze wskazaniem głównych przyczyn dokonanego przez niego wyboru, uwzględniającego skutki środowiskowe.
3. Opis aspektów środowiska, na które może w znaczący sposób oddziaływać proponowany projekt, obejmujący w szczególności zaludnienie, faunę, florę, glebę, wodę, powietrze, czynniki klimatyczne, dobra materialne, włącznie z dziedzictwem architektonicznym i archeologicznym, krajobraz oraz wzajemnymi relacjami pomiędzy powyższymi elementami.
4. Opis⁽⁶⁾ możliwych znaczących skutków środowiskowych proponowanego projektu wynikających z:
 - istnienia projektu,
 - korzystania z zasobów naturalnych,
 - emisji zanieczyszczeń, tworzenia uciążliwości i unieszkodliwiania odpadów,oraz informacja wykonawcy odnośnie do prognozowania metod zastosowanych w celu oszacowania skutków wywieranych na środowisko.
5. Opis działań przewidywanych w celu zapobiegania, zmniejszania i – tam, gdzie to możliwe – kompensowania znaczących, niekorzystnych skutków dla środowiska.
6. Nietechniczne streszczenie informacji podanych w powyższych częściach.
7. Wskazanie wszelkich trudności (niedostatków technicznych lub braku specjalistycznej wiedzy) napotkanych przez projektodawcę przy sporządzaniu wymaganej informacji.

(*) Elektrownie jądrowe i reaktory jądrowe uznane są za nieczynne wtedy, gdy całe paliwo jądrowe lub radioaktywnie skażone pozostałości w sposób stały usunięto z urządzenia

- (1) Do celów dyrektywy >> port lotniczy<< oznacza port lotniczy zgodnie z definicją zawartą w Konwencji z Chicago 1944 ustanawiającej Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (załącznik 14)
- (2) Do celów dyrektywy >> droga szybkiego ruchu<< oznacza drogę spełniającą wymagania zawarte w Umowie europejskiej o głównych drogach ruchu międzynarodowego z dnia 15 listopada 1975 r.
- (3) Dz. U. L 194 z 25.7.1975, s. 39. Dyrektywa zmieniona decyzją Komisji 94/3/WE (Dz. U. L 5 z 7.1.1994, s. 15)
- (4) Dz. U. L 377 z 31.12.1991, s. 20. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 94/31/WE (Dz. U. L 168 z 2.7.1994, s. 28).
- (5) Dz. U. L 136 z 30.5.1991, s. 40. Dyrektywa zmieniona Aktem Przystąpienia z 1994 r.
- (6) Opis ten powinien obejmować bezpośrednie i wszelkie pośrednie, wtóre, kumulatywne, krótko-, średnio- i długookresowe, stałe i czasowe, pozytywne i negatywne skutki przedsięwzięcia